

Nemzeti Választási Iroda
Elnök

**A Nemzeti Választási Iroda elnökének
10/2015. NSz. számú határozata**

A Nemzeti Választási Iroda elnöke Thürmer Gyula, a Magyar Munkáspárt (székhely: 1082 Budapest, Baross u. 61.) törvényes képviselője (a továbbiakban: Szervező) által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozza a következő

határozatot:

A Nemzeti Választási Iroda elnöke az

„Egyetért Ön azzal, hogy alkotmányos alapjog legyen a vasárnapi pihenőnap?”

kérdést tartalmazó aláírásgyűjtő ívet elutasítja, és nem terjeszti a Nemzeti Választási Bizottság elé.

A határozat ellen jogorvoslatnak nincs helye, de a Szervező a kérdést ismételt benyújthatja. Az ismételt benyújtott kérdés hitelesítését a Nemzeti Választási Bizottság napirendjére kell tűzni kivéve, ha a támogató választópolgárok száma – beleértve a magánszemély szervezők számát is – nem éri el a húszat. A Szervező a kérdést a Nemzeti Választási Iroda elnöke elutasító határozatának közlését követő 15 napon belül nyújthatják be ismételt személyesen vagy postai úton (1054 Budapest, Alkotmány u. 3., levélcím: 1397 Budapest Pf: 547.).

Indokolás

I.

A népszavazási kezdeményezés Szervezője 2015. április 1-jén 10 óra 50 perckor 27 támogató választópolgár adatait és aláírást tartalmazó aláírásgyűjtő ívet nyújtott be a Nemzeti Választási Bizottsághoz a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 3. § (1) bekezdése szerinti hitelesítés céljából. A benyújtott támogató aláírások megfeleltek az Nsztv. 4. § (1) bekezdésében foglaltaknak.

Szervező az Nsztv. 4. § (2) bekezdésében rögzített előzetes feltételek meglétének igazolására az aláírásgyűjtő ívek mellé csatolta a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) 2015. március 30-án kelt határozatát. A Hatóság NAIH-84025/2015. nyilvántartási számon a Magyar Munkáspártot, mint adatkezelőt az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény 68. § (6) bekezdésében foglaltak szerint nyilvántartásba vette.

II.

Az Nsztv. 10. § (1) bekezdés alapján a Nemzeti Választási Iroda elnöke a kérdést a benyújtásától számított öt napon belül határozattal elutasítja, és nem terjeszti a Nemzeti Választási Bizottság elé, ha a kezdeményezés az országos népszavazás jogintézményének alkotmányos céljával és rendeltetésével nyilvánvalóan ellentétes, vagy nem felel meg a 2-4. §-ban, a 6. §-ban és a 8. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek, továbbá ha az aláírásgyűjtő ív nem felel meg a jogszabályi feltételeknek.

Megállapítom, hogy a népszavazási kezdeményezés Szervezője által benyújtott kezdeményezés az alábbiak miatt nem felel meg az Nsztv-ben megfogalmazott követelményeknek.

Az Összefogás Párt elnöke, Szepessy Zsolt 2014. december 18-án az *„Egyetért-e Ön azzal, hogy vasárnap minden üzlet zárva legyen?”* kérdést tartalmazó aláírásgyűjtő ívet nyújtott be hitelesítés céljából a Nemzeti Választási Bizottsághoz. Az előzetes formai vizsgálata alapján a 2014. december 23-án kelt, 9/2014. NSz. határozattal, mivel az aláírásgyűjtő ív nem felelt meg a jogszabályi feltételeknek, a kezdeményezést elutasítottam és nem terjesztettem a Nemzeti Választási Bizottság elé hitelesítésre. Szepessy Zsolt 2015. január 7-én 13 óra 35 perckor ismételt benyújtotta, az *„Egyetért-e Ön azzal, hogy vasárnap minden üzlet zárva legyen?”* kérdést tartalmazó aláírásgyűjtő ívet hitelesítés céljából.

A Nemzeti Választási Bizottság a Szepessy Zsolt által benyújtott, *„Egyetért-e Ön azzal, hogy vasárnap minden üzlet zárva legyen?”* népszavazási kezdeményezés hitelesítését 2015. január 23-án meghozott, 9/2015. NVB határozatával – tekintettel arra, hogy az nem felelt meg a kérdéssel szemben az Alaptörvényben és az Nsztv. 9. § (1) bekezdésében foglalt követelménynek – megtagadta.

A Nemzeti Választási Bizottság 9/2015. számú határozata ellen törvényes határidőn belül bírósági felülvizsgálati kérelem érkezett. A Kúria a jogorvoslati kérelmet Knk.IV.37.174/2015/2. számú, 2015. április 1-jén 12 óra 11 perckor meghozott határozatával bírálta el és az NVB 9/2015. számú határozatát helybenhagyta.

III.

Az Nsztv. 8. § (1) bekezdés b) pontja szerint a kérdés benyújtását követően nem nyújtható be azonos tárgyú kérdés annak hitelesítését megtagadó döntés jogerőre emelkedéséig.

Az Nsztv. 8. § (3) bekezdése szerint két kérdés abban az esetben tekinthető azonos tárgyúnak, ha azok – akár részben – azonos vagy egymást kizáró kötelezettséget rónának az Országgyűlésre.

Megállapítom, hogy a Szervező által benyújtott, jelen eljárás tárgyát képező kérdés arra irányul, hogy alkotmányos alapjog legyen a vasárnapi pihenőnap.

Az ember sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait az Alaptörvény második része, a Szabadság és Felelősség című rész tartalmazza.

Az Alaptörvény XVII. cikk (4) bekezdése rögzíti, hogy „Minden munkavállalónak joga van a napi és heti pihenőidőhöz, valamint az éves fizetett szabadsághoz”.

Az Alaptörvény hivatkozott bekezdése deklarálja a munkavállalók pihenőidőhöz való jogát, a munkafeltételekkel és a pihenőidővel összefüggő részletszabályokat azonban már a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) határozza meg. Az Mt. 105. §-ának szabálya szerint a munkavállalót főszabály szerint hetenként két pihenőnap illeti meg. Az alkotmányosan garantált heti pihenőnappal kapcsolatban azonban nem az Alaptörvényben, hanem az Mt. 105. § (4) bekezdésében rögzített szabály, hogy annak havonta legalább egy alkalommal vasárnapra kell esnie.

A kiskereskedelmi szektorban a vasárnapi pihenőnappal összefüggő szabályozást, konkrétan a vasárnapi munkavégzés tilalmának szabályait a kiskereskedelmi szektorban történő vasárnapi munkavégzés tilalmáról szóló 2014. évi CII. törvény (a továbbiakban: Törvény) tartalmazza. A Törvény preambuluma rögzíti, hogy a szabályozás célja, hogy a munkavállalók számára megfelelő pihenőidő legyen biztosítva. Annak érdekében, hogy a kereskedelemben dolgozók az Mt. alapján járó heti két pihenőnap egyikét kötelezően vasárnap kapják meg, a Törvény a 2. § 14. pontjában meghatározott üzletek vonatkozásában a nyitva tartást vasárnap és a munkaszüneti napon megtiltja. A tilalom alól a Törvény 5. és 6. §-ai, illetve a felhatalmazása alapján kiadott kormányrendelet határozhat meg kivételeket.

Megállapítom, hogy a Szervező által benyújtott, *„Egyetért Ön azzal, hogy alkotmányos alapjog legyen a vasárnapi pihenőnap?”* népszavazási kezdeményezésben tartott népszavazás eredménye elsődlegesen az Alaptörvény, másodlagosan pedig az Mt. és egyéb a munkajog szabályozási körébe tartozó jogviszonyokat szabályozó jogszabályokat, valamint a Törvény módosítását, illetve hatályon kívül helyezését tenné szükségessé. A kérdés az alkotmányozó számára ugyanis azt a kötelezettséget teremtené, hogy az Alaptörvény rendelkezései között jelenítse meg a vasárnapi pihenőnaphoz való alapjogot. A törvényalkotó számára ez pedig annak kötelezettségét teremti meg, hogy a Törvény szabályait hozza összhangba az alapjog tartalmával. Ez a Törvény szempontjából azt jelenti, hogy a kivételek körét valószínűleg vagy szűkebben kell meghatározni, vagy azokat teljes egészében el kell törölni. Tehát a Szervező által benyújtott kérdésben tartott érvényes és eredményes népszavazásból fakadó jogalkotási kötelezettség mindenképpen érintené a Törvényt.

A Szepessy Zsolt által benyújtott – minden üzlet vasárnapi zárva tartására irányuló – kérdéssel kapcsolatban a Nemzeti Választási Bizottság 9/2015. NVB határozatában úgy foglalt állást, hogy „a kérdés – a Szervező által benyújtott megfogalmazásban – semmilyen lehetőséget nem ad a jogalkotó számára jogszabályi kivételek megtételére, így a népszavazás eredményének az Országgyűlés csak úgy tudna eleget tenni, ha a kiskereskedelmi szektorban történő vasárnapi munkavégzés tilalmáról szóló 2014. évi

CII. törvény módosításával – mindenfajta egyéb szempont figyelembevétele nélkül – valamennyi üzlet vonatkozásában tiltottá tenné a vasárnapi nyitva tartás lehetőségét”.

A Kúria Knk.IV.37.234/2015/2. számú határozatában értelmezte az Nsztv. 8. § (3) bekezdése szerinti, azonos tárgyú kérdésekre vonatkozó rendelkezését. A Kúria e végzésében rögzítette, hogy „A teljes vagy a részbeni azonos, egymást kizáró jogalkotói kötelezettség lényegében a jogalkotói egyértelműség követelményének vizsgálatát jelenti arra az esetre, amennyiben a két népszavazási kezdeményezés alapján érvényes és eredményes népszavazás megtartására kerülne sor. Az Nsztv. hivatkozott rendelkezése értelmében nem teljesül e követelménye akkor, ha a kérdések tárgyukat tekintve legalább részben azonosságot mutatnak, avagy azzal éppen ellentétesen, egymást kizáró tartalmúak”. A Kúria hivatkozott döntésében rámutatott arra is, hogy ha bár két kérdés irányultságát tekintve nem esik egybe, az azokban tartott érvényes és eredményes népszavazás eredménye az Országgyűlés számára keletkeztethet olyan jogalkotási kötelezettséget, mely ugyanazon jogviszony azonos vagy éppen ellentétes szabályozását írja elő. Tehát abban az esetben is, ha két népszavazási kezdeményezés nem ugyanarra irányul, de azok ugyanazon jogviszony szabályozására vonatkozó – azonos, részben azonos vagy ellentétes – jogalkotási kötelezettséget teremtenek az Országgyűlés számára, a két kérdés az Nsztv. 8. § (3) bekezdése szerint azonos tárgyú.

Mindezekre tekintettel megállapítom, hogy a Nemzeti Választási Bizottság 9/2015. számú határozatával elbírált, Szepessy Zsolt által benyújtott, minden üzlet vasárnapi zárva tartására irányuló kérdésben és a – jelen eljárás tárgyát képező – a Szervező által 2015. április 1-jén 10 óra 50 perckor benyújtott, a vasárnapi pihenőnap alkotmányos alapjoggá tételére vonatkozó kérdésben megtartott érvényes és eredményes népszavazás – az Nsztv. 8. § (3) bekezdése alapján – az Országgyűlésre részben azonos tárgykörben róva jogalkotási kötelezettséget, ezért a két népszavazási kezdeményezés azonos tárgyúnak tekinthető.

Az azonos tárgykör vizsgálatát követően annak meghatározása szükséges, hogy a 9/2015. NVB határozattal elbírált népszavazási kezdeményezés úgynevezett „védettsége” fennállt-e a Szervező által benyújtott kérdés időpontjában.

A Szepessy Zsolt által benyújtott, *„Egyetért-e Ön azzal, hogy vasárnap minden üzlet zárva legyen?”* népszavazási kezdeményezés hitelesítését megtagadó döntés, azaz a 9/2015. NVB határozat jogerőre emelkedésének időpontja – tekintettel az az ellen benyújtott felülvizsgálati kérelemre, a Bizottság hitelesítést megtagadó döntését helybenhagyó – a Kúria Knk.IV.37.174/2015/2. számú végzése meghozatalának időpontja. Az Nsztv. 30. § (1) bekezdésének harmadik mondata szerint a Kúria döntése ellen nincs helye további jogorvoslatnak. A Kúria Knk.IV.37.174/2015/2. számú végzését 2015. április 1-jén 12 óra 11 perckor hozta meg és tette közzé honlapján, az lb.hu oldalon.

Mindezek alapján megállapítom, hogy a Szervező által 2015. április 1-jén 10 óra 50 perckor benyújtott *„Egyetért Ön azzal, hogy alkotmányos alapjog legyen a vasárnapi pihenőnap?”* kérdés benyújtásának időpontja megelőzte a Szepessy Zsolt által benyújtott, *„Egyetért-e Ön azzal, hogy vasárnap minden üzlet zárva legyen?”*

népszavazási kezdeményezés hitelesítését megtagadó 9/2015. NVB határozat 2015. április 1. 12 óra 11 perckor bekövetkezett jogerőre emelkedésének időpontját.

Az Nsztv. 8. § (1) bekezdés b) pontja kizárja annak törvényi lehetőségét, hogy adott kérdés benyújtását követően újabb azonos tárgyú kérdés kerüljön benyújtásra az első kérdés hitelesítését megtagadó döntés jogerőre emelkedéséig.

Megállapítom, hogy mivel mindkét kezdeményezés a fentiekben kifejtettek alapján azonos tárgyúnak tekinthető, és a Szervező által benyújtott kérdés, a tárgykört tekintve védettséget élvező, a 9/2015. NVB határozattal elbírált kezdeményezés hitelesítését megtagadó döntés jogerőre emelkedését megelőzően került benyújtásra, ezért az az Nsztv. 8. § (1) bekezdés b) pontjában előírt törvényi követelménynek nem felel meg.

Tekintettel arra, hogy a jogszabály egyértelműen kizárja a kérdés benyújtását követően – a hitelesítést megtagadó döntés jogerőre emelkedéséig – újabb, azonos tárgyú kérdés benyújtását, ezért az Nsztv. 10. § (1) bekezdés alapján, mivel a Szervező kezdeményezése az Nsztv. 8. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt feltételnek nem felel meg, azt elutasítottam és nem terjesztem a Nemzeti Választási Bizottság elé hitelesítésre.

III.

A határozat az Alaptörvény XVII. cikk (4) bekezdésén, az Mt. 105. §-án, a Törvény rendelkezésein, az Nsztv. 2. §-án, 3. §-án, a 4. §-án, a 8. § (1) bekezdésén, a 10. §-án, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás az Nsztv. 10. § (2) és (3) bekezdésén alapul.

Budapest, 2015. április 3.

dr. Pálffy Ilona
elnök